

Arbejdsmiljøklagenævnet har i oktober måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil i deres helhed blive lagt i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Indholdsfortegnelse:

Lov om arbejdsmiljø	1
Sag nr. 1.....	1
Risiko ved forflytning af en person ved forkert brug af helsejl - Ophævelse af rådgiverpåbud	1
Sag nr. 2.....	2
Påbud om risikoen for fysisk overbelastning ved forflytning og brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.....	2
Sag nr. 3.....	3
Påbud om sikring mod fodskader ved intern transport af gods.....	3
Sag nr. 4.....	4
Ophævelse af strakspåbud om fastsættelse af MAL - kode	4
Sag nr. 5.....	5
Krav om at transport af mørtel med trillebør skal være sikkerheds- og sundhedsmæssig fuld forsvarlig	5
Sag nr. 6.....	5
Påbud om at en virksomhed skal etablere forsvarlige adgangs- og transportveje i fællesområderne. Ophævelse af rådgiverpåbud	5
Sag nr. 7.....	6
Ophævelse af påbud om forsvarlige adgangsveje og ophævelse af rådgiverpåbud	6
Sag nr. 8.....	6
Påbud om unødigt påvirkning af stoffer og materialer ved åbning af kemikalieskab.....	6

Lov om arbejdsmiljø

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1

Risiko ved forflytning af en person ved forkert brug af helsejl - Ophævelse af rådgiverpåbud

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt grundlag for påbud, da der var risiko for fysisk overbelastning i forbindelse med ansattes pålægning og aftagning af sejl ved forflytning af en person, men fandt ikke, at der var grundlag for påbud om at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet.

Ved et tilsyn konstaterede Arbejdstilsynet, at to ansatte foretog løft af en sengeliggende person ved brug af helsejl. Personen vejede ca. 85 kg, og de ansatte løftede den øverste del af kroppen, så helsejlet kunne komme ind under personen. Løftet foregik med foroverbøjet ryg og vrid i ryggen.

Arbejdstilsynet gav derfor virksomheden påbud om at forhindre risikoen for fysisk overbelastning ved arbejdet, samt påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdsmiljøklagenævnet var enig i, at virksomheden skulle have påbud om at forhindre risikoen for fysisk overbelastning ved pålægning og aftagning af sejl, men fandt ikke, at der var grundlag for at give virksomheden påbud om at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet.

Nævnet fandt, at arbejdet med pålægning og aftagning af sejl ikke blev udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, når to ansatte foretog løftet med en rækkeafstand op til $\frac{3}{4}$ arms afstand, og løftet foregik med foroverbøjet ryg og vrid i ryggen, da der herved var en risiko for fysisk overbelastning.

Nævnet lagde vægt på, at personen vejede 85 kg, og at der skete løft af hele den øverste del af personen, hvorved hver ansat efter Arbejdstilsynets beregning løftede cirka 28,9 kg. Ved løft af denne type er der tale om et tungt enkeltløft.

Nævnet fandt ikke, at der var grundlag for at give et rådgiverpåbud, da arbejdet systematisk og rutinemæssigt blev udført med et sejl som hjælpemiddel, og at dette kunne anvendes på en anden måde (**j.nr. 5900009-10 og 5900010-10**).

Sag nr. 2

Påbud om risikoen for fysisk overbelastning ved forflytning og brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at de ansatte blev udsat for en risiko for en stor fysisk belastning ved forflytning af en ca. 73 kg tung patient, idet patienten havde vanskeligt ved at kommunikere og rejse sig og gå til en bære uden støtte fra de to ansatte. Desuden var der lange rækkeafstande op til $\frac{3}{4}$ arms afstand, og der blev løftet med bøjet ryg og med vrid i ryggen. Forflytningen var en kompleks og alvorlig overtrædelse, da der ikke systematisk og rutinemæssigt blev brugt tekniske hjælpemidler.

Ved et tilsynsbesøg på en sygehusafdeling observerede Arbejdstilsynet afhentning og forflytning af en patient. Patienten, som var en ældre mand, sad i en stol. De to ansatte støttede patienten til stående fra stolen. Dernæst støttede de patienten på hver side ved at holde under armene. Patienten blev støttet cirka 2-3 meter fra stolen til baren.

Patienten, som vejede 72,6 kg, havde vanskeligt ved at forstå en verbal besked og havde svært ved at vende ryggen mod baren for at sætte sig på baren. Den ene ansatte slap kort taget i patienten for fysisk at guide patientens ben. De hjalp patienten ned at sidde. Den ene ansatte støttede patientens overkrop og hjalp med at dreje rundt. Den anden ansatte bøjede sig ned og løftede patientens ben op på baren samtidig med, at han i løftet også hjalp med at dreje patienten rundt.

Dette medførte lange rækkeafstande for den ansatte. Rækkeafstandene var på nogle tidspunkter i løftet op til $\frac{3}{4}$ arms afstand. Der blev løftet med bøjet ryg samt vrid i ryggen, da benene skulle drejes ind på båren.

Arbejdstilsynet gav virksomheden et straks påbud om at skulle forhindre risikoen for fysisk overbelastning ved forflytning af en patient fra en stol til en bære, samt påbud om at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at bistå sig med at forebygge, at overtrædelsen gentager sig.

Arbejdsmiljøklagenævnet var enig i, at der skulle gives et materielt påbud, samt et rådgiverpåbud, idet der ved forflytningen forelå en akut risiko for, at de ansatte blev udsat for en stor fysisk belastning. Nævnet lagde herved vægt på, at der var tale om en ældre patient, som havde vanskeligt ved at kommunikere, og ikke selv kunne rejse sig fra en stol og gå 2–3 meter fra stol til bære uden støtte fra de to ansatte.

Desuden lagde nævnet vægt på, at patienten skulle have hjælp til at komme ned og sidde på båren og hjælp med at få benene op på båren. De ansattes hjælp til patienten medførte, at den ansatte havde lange rækkeafstande, som på nogle tidspunkter i løftet var op til $\frac{3}{4}$ arms afstand, og at der blev løftet med bøjet ryg og med vrid i ryggen.

Ved afgørelsen om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver lagde nævnet vægt på, at der er tale om en kompleks og alvorlig overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, da denne type forflytning ikke foregår systematisk og rutinemæssigt ved brug af tekniske hjælpemidler (**j.nr. 5900032-10 og 5900033-10**).

Sag nr. 3

Påbud om sikring mod fodskader ved intern transport af gods

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at der var risiko for fodskader ved intern transport af paller med magasiner og blade i bundter. Kun få af de ansatte anvendte værnefodtøj. Ved kørsel med manuel palleløfter er der risiko for at afsætte paller med gods over fødderne på de ansatte, eller påkøre de ansatte med risiko for fodskader.

Arbejdstilsynet konstaterede, at der i en hal blev pakket magasiner og blade, som blev transporteret på paller med manuelle palleløfter og trucks. Pallerne vejede ofte over 200 kg. Enkelte af de ansatte bar sikkerhedsfodtøj, hvorimod hovedparten af de ansatte gik i sportssko, sandaler o. lign. Det blev oplyst, at der kun er et fåtal der anvender værnefodtøj.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om, at ansatte skal sikres mod at få fodskader.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet der var risiko for fodskader i forbindelse med arbejdets udførelse.

Nævnet lagde vægt på, at der blev arbejdet med intern transport af magasiner og blade i bundter på paller, som ofte vejer over 200 kg., og at kun få af de ansatte dagligt anvendte sikkerhedsfodtøj.

Nævnet lagde desuden vægt på, at der ved kørsel med manuel palleløfter er risiko for at afsætte paller med gods over fødderne, samt at der er risiko for påkørsel med risiko for fodskader (**j.nr. 5900067-10**).

Sag nr. 4

Ophævelse af strakspåbud om fastsættelse af MAL - kode

Arbejds miljøklagenævnet fandt ikke, at Arbejdstilsynet kunne give et strakspåbud om at fastsætte MAL - kode for et produkt, idet nævnet ikke fandt produktet omfattet af reglerne om kodenummererede produkter, da produktet ikke blev anvendt som en malevare eller som et forarbejde til en overfladebelægning med et malevareliggende produkt, men som et forarbejde i processen til en fortinning.

Ved et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at en køler blev påført en mørk tyk blanding med pensel. Arbejdet foregik under en stor emhætte og ved brug af personlige værnemidler, herunder åndedrætsværn.

Ifølge sikkerhedsdatabladet var produktet mærket "giftigt" og "farligt for miljøet" og indeholder bly. Produktet havde ikke en MAL - kode.

På grundlag af det observerede og oplyste gav Arbejdstilsynet virksomheden et strakspåbud, idet Arbejdstilsynet vurderede, at der var tale om en overfladebehandling omfattet af reglerne om kodenummererede produkter, og at der er fare for sikkerhed og sundhed hos ansatte, der arbejder med den brugsklare blanding, idet der ikke er fastsat MAL - kode for den brugsklare blanding.

Virksomheden oplyste i klagen, at produktet ikke anvendes som overfladebelægning, men er et forarbejde som led i at overfladen påføres en fortinning, hvorved produktet ikke er et kodenumereret produkt.

Arbejds miljøklagenævnet fandt ikke, at Arbejdstilsynet på det grundlag kunne give et strakspåbud om at skulle fastsætte MAL - kode for produktet og annullerede strakspåbuddet på grund af hjemmelsmangel.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at der var tale om en brugsklar blanding af et produkt med en tyktflydende konsistens, som med pensel blev påført overfladen, som forarbejde før overfladen fortinnes, hvorved produktet ikke i sig selv udgør en overfladebelægning, men et forarbejde til fortinning, som ikke er omfattet af reglerne om arbejde med kodenummererede produkter.

Reglerne om fastsættelse af kodenumre omfatter produkter, der efter reglerne om arbejde med kodenummererede produkter, skal være forsynet med et kodenummer. Disse regler omfatter bl.a. malevarer eller malevareliggende overfladebelægninger og produkter, der bruges ved klargøring og afslutning heraf.

Nævnet fandt, at produktet ikke hører ind under reglerne om arbejde med kodenummererede produkter, da produktet ikke i sig selv er en overfladebelægning og ikke anvendes som forarbej-

de til en overfladebelægning med en malevare eller et malevareliggende produkt (**j.nr. 5900052-10**).

Sag nr. 5

Krav om at transport af mørtel med trillebør skal være sikkerheds- og sundhedsmæssig fuld forsvarlig

Arbejds miljøklagenævnet fandt at kørsel over 100 meter med en mellem 100 – 150 kg tung trillebør ca. 13 gange fyldt med mørtel ikke var sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig, og fastholdt påbud, således at transport af mørtel kunne foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, dog således at virksomheden skal have mulighed for selv at vælge metoden til løsning.

Ved tilsyn på en byggeplads konstaterede Arbejdstilsynet, at en arbejdsmand kørte 100 meter med en trillebør fyldt med ca. 100 – 150 kg mørtel gennem en bygning. Den fyldte trillebør skulle transporteres cirka 13 gange på en arbejdsdag.

Virksomheden fik påbud om at anvende et egnet teknisk hjælpemiddel til transport af mørtel fra blandeplads til murerbaljer.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbuddet, dog således at virksomheden alene skulle sørge for, at arbejdet blev udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Virksomheden skal have mulighed for selv at vælge metoden til løsning af arbejdsmiljøproblemet (**j.nr. 5900019-10**).

Sag nr. 6

Påbud om at en virksomhed skal etablere forsvarlige adgangs- og transportveje i fællesområderne. Ophævelse af rådgiverpåbud

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbud om adgangs- og transportveje i fællesområderne, idet adgangsvejene ikke var i orden på tilsynstidspunktet og virksomheden havde ansvaret for disse foranstaltninger. Påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver blev ophævet, fordi det efter reglerne er en forudsætning, at påbuddet er givet til en arbejdsgiver efter reglerne om forsvarlige adgangs- og transportveje for egne ansatte.

En entreprenør havde fået påbud om at etablere forsvarlige adgangsveje på en byggeplads og et påbud om at bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at forebygge, at overtrædelsen gentog sig.

Påbuddet om at etablere forsvarlige adgangsveje var blandt andet begrundet med, at virksomheden var den arbejdsgiver, som efter plan for sikkerhed og sundhed var ansvarlig for etablering og vedligeholdelse af byggepladsens adgangs- og transportveje i fællesområderne.

Påbuddet var givet med hjemmel i reglen om, at en arbejdsgiver skal sørge for de foranstaltninger for fællesområderne, som er aftalt med bygherren.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om adgangs- og transportveje i fællesområderne, idet adgangsvejene ikke var i orden på tilsynstidspunktet, og virksomheden havde aftalt at være ansvarlig for disse foranstaltninger i fællesområderne.

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, idet den regel, som Arbejdstilsynet havde henvist til, forudsætter, at der er givet et påbud til en arbejdsgiver, fordi forholdene for virksomhedens egne ansatte medfører risiko for sikkerhed og sundhed (**j.nr. 5900018-10 og 5900020-10**).

Sag nr. 7

Ophævelse af påbud om forsvarlige adgangsveje og ophævelse af rådgiverpåbud

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste påbud om at sikre, at ansatte færdedes og arbejdede på forsvarlige adgangsveje, fordi der ikke var overensstemmelse mellem Arbejdstilsynets beskrivelse og de optagne fotos, og idet Arbejdstilsynet senere henviste til et andet lovgrundlag. Påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver blev derfor ophævet, da der ikke var konstateret en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen.

Der var ikke tilstrækkelig overensstemmelse mellem Arbejdstilsynets beskrivelse af de faktiske forhold på tilsynstidspunktet, og det der fremgik af Arbejdstilsynets foto og den udtalelse, som Arbejdstilsynet havde sendt til nævnet, samtidig med at Arbejdstilsynet i udtalelsen ændrede på afgørelsens lovgrundlag.

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste derfor spørgsmålet, om virksomheden skulle have et påbud om at sikre, at ansatte færdedes og arbejdede på forsvarlige adgangsveje.

Påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver blev ophævet, fordi der dermed ikke var konstateret en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen (**j.nr. 5900104-10 og 5900105-10**).

Sag nr. 8

Påbud om unødigt påvirkning af stoffer og materialer ved åbning af kemikalieskab

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at ansatte blev unødigt udsat for påvirkning af stoffer og materialer i forbindelse med opbevaringen i og brug af et metalskab, som stod på et værksted.

Arbejdstilsynet konstaterede under rundgang på en virksomhed, at der i værkstedet var et metalskab med kemikalier, spraydåser mm. Da skabet blev åbnet var der en tydelig kemisk lugt. Det kunne ses på flere af bølterne, at der sad rester af produktet i kanten af låget, og på flere af spraydåserne var indholdet løbet ned af siden. Der var ikke udsugning på skabet.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden at sikre, at ansatte ikke udsættes for sundhedsskadelige dampe fra de opbevarede kemikalier i skabet.

Arbejdsmiljøklagenævnet var enig i, at der skulle gives påbud om, at virksomheden skulle sikre, at de ansatte ikke udsættes for unødigt påvirkning af stoffer og materialer (**j.nr. 5900004-10**).

Nyhedsbreve fra Arbejds miljøklagenævnet (AMK) kan findes på Arbejds miljøklagenævnets hjemmeside www.arbejds miljøklagenævnet.dk. under "læs afgørelser fra AMK".

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejds miljøklagenævnets sekretariat.

Ansvarlig for nyhedsbrevet er specialkonsulent Erik Pohl, direkte tlf. 3341 1459.
